

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

FŐSZERKESZTŐ: BALLAI KÁROLY
GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTO, NÉMETH ALADÁR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTI — REDIGÉ PAR TÁBORI KORNÉL

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTIÓN) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÖNYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

További rendelkezésig nem adnak ki több iparigazolványt és iparengedélyt.

A minisztérium 5.850/1938. M. E. szám alatti rendeletet adott ki, amelynek értelmében további rendelkezésig iparigazolványt és iparengedélyt nem szabad kiadni.

Ez a rendelkezés nem érinti azoknak az iparigazolványoknak, illetve iparengedély kiadására irányuló kérelmeknek elbírálását, amelyeket az illetékes iparhatóságoknál 1938. évi augusztus 15-ike előtt terjesztettek el.

Az illetékes miniszter azonban az iparigazolvány vagy az iparengedély kiadását egyes indokolt esetekben, vagy ha indokolt, egyes iparokra nézve is engedélyezheti.

... kávé és természetesen teát is Meinltől!

Darjeeling Orange Pecco P 20.—
Ceylon Orange Pecca . . . P 17.80
India Orange Pecco . . . . P 16.20
Virágos India Pecco . . . . P 14.40

POPPER BORPINCÉSZET R. T. BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8. SZÁM

ALAPÍTOTT: 1869. ÉVBEN.

TELEFON: *1-484-62.

AZ 1922. ÉVI SZÜLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIALLÍTÁSON ARANYÉREMEL KITÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKAT!

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1939 Szept. 5 Péntek	Az adóközösség tagjainak adóátalányuk befizetése.	14 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képezítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Korl Antalnál (VIII, Sárkány ucca 12.)
7 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képezítőbizottság ülése az Ipartestületben. Délután 4 órakor az előljáróság rendes havi ülése az Ipartestületben. Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Kiss Ernőnél XI, Szent Gellért tér 3.)	20 Kedd	Délelőtt 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.
9 Péntek	Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Balázs Antalnál (I, Hidegkúti út 131.)	21 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képezítőbizottság ülése az Ipartestületben. Jóbarátok péceli kirándulása.

Dreher Baksör

ANGOL GIN

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDEGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének

JAVASLATAI

a vendéglátóipar kor- és célszerű újjászervezésére.

AZ ORSZÁG IPAROSSÁGA DEBRECENBEN 1. é. szeptember 3-án és 4-én tartja népes kongresszusát, amelyen Bornemisza Géza iparügyi miniszter úr is megjelenik, sőt beszámolóit fog tartani az ipar érdekében kifejtett munkásságáról. Ezt a beszámolóit szeptember 3-án d. u. 1/5 órákor a rádió is közvetíteni fogja.

Testületünk a szállodás- és vendéglősipar jövő fejlődését biztosító, alább olvasható javaslattal szerepel a kongresszuson és a kongresszus határozata után minden energiáját arra fogja fordítani, hogy a kereskedelmi kormányzatot ezen javaslatok megvalósítására meggyerje. A javaslatokat részleteiben már benyújtottuk a minisztériumba s most egységbe foglalva azt akarjuk szemléltetni, hogy ipari bajaink a helyes újjászervezéssel is lehet segíteni. Reméljük: ha már a külföldi idegenforgalmi államok példájára anyagi támogatásban nem részesítik iparunkat, akkor legalább a szervezetlenségéből fakadó bajok megszüntetésével fogják idegenforgalmi közérdekből iparunkat megerősíteni.

MÉLYEN TISZTELT KONGRESSZUS!

A MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDEGLŐSIPAR KÉPVISELETÉBEN tisztelettel kérjük, hogy idegenforgalmi fontos közérdekből alábbi javaslatainkat elfogadni, határozattá emelni és az egész magyar iparosság súlyával a kereskedelemügyi minisztériumnak megvalósításra ajánlani kegyeskedjék.

I.

A vendéglátóipar iparjogi újjászervezése.

A magyarországi idegenforgalom két főpilléren nyugszik: a helyes közlekedési politikán és a jól megszervezett vendéglátóiparon.

Az állam a maga közlekedési politikájával, ha nem is olyan mértékben segíti elő a külső és belső idegenforgalmat, ahogyan ezt egyes külföldi államok teszik (Olaszország, Németország) és amennyire idegenforgalmunk érkeke megkívánja, mégis tekintélyes az a kedvezmény, amellyel az utasforgalmat fejleszteni törekszik.

A magyar vendéglátóipar a maga eredeti vonásaival és áldozatkészségével az idegenforgalom elismerését kivívta, azonban az újabban rárakott terhek leronthatják szolgáltatásának magas és kiváló szintjét.

A magyar vendéglátóipar valutaszerző ipar és nemcsak külföldi pénzek megszerzésében, hanem rokonszenvek fölírészetésében és ápolásában is hasznára és javára van megtépett országunknak.

Anyagilag szegény, mert a belső idegenforgalom és a belső fogyasztás nem táplálja oly mértékben, amilyen mértékben idegenforgalmunk érdekében kívánatos.

Sem az állam, sem a városok nem támogatják a vendéglátóipart, hanem adózásra könnyű alanynak tekintik mindenféle szükségletük megszerzésére.

Míg a régi Ausztriában kormányintézkedésekkel kölcsönökhöz juttatták és a kontárok, valamint jogosulatlan iparűzők ellen hathatós védelemben részesítették; míg Németország a maga ipari megszerzett-ségével szigorúan örökdió az egyes üzletkörök prosperitása fölött; míg Svájcban a Trouhand-Gesellschaft-ok a válságba jutott — egyébként életképes — szállodákat és vendéglőket hosszúlejárattú kölcsönökkel támogatják; míg Olaszországban több száz milliós kölcsönnel segítik elő a vendéglátóipar megújódását: addig nálunk, dacára annak, hogy a vendéglátóipar szükségességét, fontosságát, közgazdasági jelentőségét általában elismerik, mégsem erősítik meg, hanem vergődni hagyják drága hitelek hífnájában, régi és újabb rendeletek útvesztőiben.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: **KLABER MIKSA**

PINCÉSZET:

VÁROSI IRODA:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 14. SZÁM.
TELEFON: 2-696-98.

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.
TELEFON: 1-142-82.

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKATI

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1939 Szept. 5 Péntek	Az adóközösség tagjainak adóátalányuk befizetése.	14 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Kori Antalnál (VIII, Sárkány ucca 12.)
7 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Délután 4 órakor az elöljáróság rendes havi ülése az Ipartestületben. Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Kiss Ernőnél XI, Szent Gellért tér 3.)	20 Kedd	Délelőtt 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.
9 Péntek	Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Balázs Antalnál (I, Hidegkúti út 131.)	21 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Jóbarátok pécelli kirándulása.

Dreher Baksör

ANGOL GINI

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének JAVASLATAI a vendéglátóipar kor- és célszerű újjászervezésére.

AZ ORSZÁG IPAROSSÁGA DEBRECENBEN f. é. szeptember 3-án és 4-én tartja népes kongresszusát, amelyen Bornemisza Géza iparügyi miniszter úr is megjelenik, sőt beszámolót fog tartani az ipar érdekében kifejtett munkásságáról. Ezt a beszámolót szeptember 3-án d. u. 1/5 órakor a rádió is közvetíteni fogja.

Testületünk a szállodás- és vendéglősipar jövő fejlődését biztosító, alább olvasható javaslatokkal szerepel a kongresszuson és a kongresszus határozata után minden energiáját arra fogja fordítani, hogy a kereskedelmi kormányzatot ezen javaslatok megvalósítására meggyerje. A javaslatokat részleteiben már benyújtottuk a minisztériumba s most egységbe foglalva azt akarjuk szemléltetni, hogy ipari bajaink a helyes újjászervezéssel is lehet segíteni. Reméljük: ha már a külföldi idegenforgalmi államok példájára anyagi támogatásban nem részesítik iparunkat, akkor legalább a szervezetlenségéből fakadó bajok megszüntetésével fogják idegenforgalmi közérdekből iparunkat megerősíteni.

MÉLYEN TISZTELT KONGRESSZUSI

A MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐSIPAR KÉPVISELETÉBEN tisztelettel kérjük, hogy idegenforgalmi fontos közérdekből alábbi javaslatainkat elfogadani, határozattá emelni és az egész magyar iparosság súlyával a kereskedelemügyi minisztériumnak megvalósításra ajánlani kegyeskedjék.

I.

A vendéglátóipar iparjogi újjászervezése.

A magyarországi idegenforgalom két főpilléren nyugszik: a helyes közlekedési politikán és a jól megszervezett vendéglátóiparon.

Az állam a maga közlekedési politikájával, ha nem is olyan mértékben segíti elő a külső és belső idegenforgalmat, ahogyan ezt egyes külföldi államok teszik (Olaszország, Németország) és amennyire idegenforgalmunk érdeke megkívánja, mégis tekintélyes az a kedvezmény, amellyel az utastorgalmat fejleszteni törekszük.

A magyar vendéglátóipar a maga eredeti vonásaival és áldozatkészségével az idegenforgalom előmozdítását kivétlenül, azonban az újabban rárakott terhek leronthatják szolgáltatásának magas és kiváló szintjét.

A magyar vendéglátóipar valutaszerző ipar és nemcsak külföldi pénzek megszerzésében, hanem rokonszenvek fölébresztésében és ápolásában is hasznára és javára van megtépett országunknak.

Anyagilag szegény, mert a belső idegenforgalom és a belső fogyasztás nem táplálja oly mértékben, amilyen mértékben idegenforgalmunk érdekében kívánatos.

Sem az állam, sem a városok nem támogatják a vendéglátóipart, hanem adózásra könnyű alanynak tekintik mindenféle szükségletük megszerzésére.

Míg a régi Ausztriában kormányintézkedésekkel kölcsönökhöz juttatták és a kontárok, valamint jogosulatlan iparűzők ellen hatathós védelemben részesítették; míg Németország a maga ipari megszerzeztetésével szigorúan örökdió az egyes üzletkörök prosperitása fölött; míg Svájcban a Treuhand-Gesellschaft-ok a válságba jutott — egyébként életképes — szállodákat és vendéglőket hosszúlejárattú kölcsönökhöz támogatják; míg Olaszországban több száz milliós kölcsönnel segítik elő a vendéglátóipar megújodását: addig nálunk, dacára annak, hogy a vendéglátóipar szükségességét, fontosságát, közgazdasági jelentőségét általában elismerik, mégsem erősítik meg, hanem vergődni hagyják drága hitelek hífnájában, régi és újabb rendeletek útvesztőiben.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: **KLABER MIKSA**

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 14. SZÁM.
TELEFON: 2-696-98.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 1B. SZ.
TELEFON: 1-142-82.

A vendéglátóipar a saját megújítására a maga erejével törekedett és az államtól csupán olyan intézkedéseket kér, amellyel a mostani szétosztottságával járó káros jelenségeket lehetne megszüntetni. Mert a vendéglátóipar iparjogi megszervezettsége a mai viszonyok között nemcsak idejétmúlt, hanem egyenesen a vendéglátóipar főágának (szálloda, vendéglő, kávéház) életerejét tisztítja.

Míg minden más ipar gyakorlására egységes iparjogi lehetőség van, addig a vendéglátóipar gazdasági hivatását, a nyilvános üzletszerű ellátást, többféle iparjogi minősítéssel lehet jog szerint folytatni.

Nevezetesen:

1. A szállodás (fogadó-) ipar 10 szobáig szabadipar;
2. a szállodás (fogadó-) ipar 10—20 szobáig képesített és engedélyhez kötött ipar;
3. hűsz szobán felül képesítés igazolása nélkül, mint nagyzüem, gyárszerűen folytatható;
4. a penzióipar 10 szobán alul szabadipar;
5. tíz-hűsz szobáig már engedélyhez és képesítéshez kötött ipar;
6. hűsz szobán felül, mint a szállodásipar, a penzióipar is szakképesítés nélkül „gyárszerűen” folytatható;
7. a vendéglősipar 20, illetve 25 alkalmazottig szakképesítéssel és engedéllyel;
8. ezen felül, mint nagyzüem, „gyárszerűen” folytatható;
9. a kávésiparban ugyanilyen a helyzet, 20, illetve 25 alkalmazottig szakképesítéssel és engedéllyel, míg
10. ezen felül, mint a vendéglősipar, „gyárszerűen” üzhető;
11. a kávémérés stb. engedélyhez kötött ipar;
12. a kifőzőipart a minap kötötték engedélyhez, azonban megállapított üzletköre — szakképesítés nélkül — listára a vendéglősiparé;

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

Kőbányai Polgári Serrfözde
gyártmánya

a korcsmaipar engedélyhez kötött szabadipar, azonban

13. ha a korcsma Budapesten van, csak hideg ételt szolgálhat föl, ha pedig

14. a korcsma valamely kis- vagy nagyközségben, vagy 20 ezer léleknél kevesebb lakost számláló városban van, a hideg étel mellett meleg ételt is — szakképesítés nélkül — jogosult kiszolgálni, sőt

15. ha a korcsma olyan 20 ezernél több lelket számláló városban van, ahol vendéglő nincs, jogosult egy levest, egy hűsételt, egy főzeléket és egy tszást (a tojás stb.-eken felül) készíteni és kiszolgáltatni.

O s s z e g e z v e:

a) a vendéglátóipart 13-féle iparjogositvánnyal lehet folytatni, és pedig:

1. szállodás (fogadó-) iparigazolvánnyal,
2. szállodás (fogadó-) ipari engedéllyel,
3. gyárszerű szállodás (fogadó-) iparengedéllyel,
4. penzió iparigazolvánnyal,
5. penzió iparengedéllyel,
6. gyárszerű penzió-iparengedéllyel,
7. vendéglő iparengedéllyel,
8. gyárszerű vendéglő iparengedéllyel,
9. kávé iparengedéllyel,
10. gyárszerű kávé iparengedéllyel,
11. kávémérő iparengedéllyel,
12. kifőző iparengedéllyel,
13. korcsmai iparengedéllyel.

b) Továbbá kilencféle különböző terjedelmű üzletkörrel:

1. fogadóiparival,
2. szállodásiparival,
3. penzióiparival,
4. vendéglőivel,
5. kávéházzal (kávémérő),
6. kifőzőivel,
- A korcsmaival:
7. Budapesten a legrszűkebb terjedelművel,
8. vidéken a legtágabbal,
9. nagyobb városokban — ahol nincs vendéglő — ugyanilyen terjedelemben.

Nyilvánvaló, hogy ugyanazon gazdasági hivatást nem lehet ilyen különféle terjedelmű és minősítésű iparjogositványokkal anélkül gyakorolni, hogy a kisebb jogositványú ipar a nagyobb jogositványú ipar üzletkörét ki ne sajátítaná.

Ebből az elgondolásból már 1934 június havában a korcsmásipar (nem az ősi szónak használatát!) kihasználás útján való megszüntetésével a képesítés előtti egységet kértük visszaállítani.

Az 1937. évben a kifőzőipar rendezését illetően annak a házi tevékenység keretébe való visszazorítását kértük.

Végül a kávémérőipar is, mint külön ipar, megszüntetendő, mert gazdasági hivatását — miként a korcsmaét és a kifőzőét a vendéglő — a kisebb kávéház ugyanígy, illetően jobban töltene be.

Azaz: vendéglátóipart

1. szállodás (fogadó-) iparengedéllyel,
2. vendéglősiparengedéllyel és
3. kávésiparengedéllyel lehessen folytatni, mind-egyiket a maga meghatározott üzletkörén belül.

A vendéglátóipari problémák illetően való megoldásával a vendéglátóiparban nemcsak a szükséges rend és egység, hanem az idegenforgalom szempontjából kívánatos színvonal és nem utolsósorban az üzleti vállalkozások rentabilitása biztosítható, amely viszont a közület szempontjából nem érdeketlen.

Természetesen: az átszervezés a szerzett jogok védelmével történhetik.

II.

A „szálloda” szó védelme és a penzióipar rendezése.

A kereskedelemügyi minisztérium 1936 november 21-én 4.199/L. K. K. M. számú rendeletével szabályozta a szálloda szó használatát.

Azonban ezen szabályozás hiányosságai révén azt a célt, amelynek érdekében kiadott az a rendelet, nem szolgálhatja és ezért kérjük a kereskedelemügyi minisztériumot, az eredeti rendelethez fűzött javaslataink figyelembevételével, a szóbanlevő rendeletet újból vizsgálja át, javaslatainkat tegye magáévá és az illy módon kedvezően helyesbített rendeletet az idegenforgalom érdekében újból bocsássa ki.

Az új rendeletben a szálloda- és penzióipar függő problémáit is szükséges rendezni, ami nem is ezen ipart űzőknek érdeke, hanem legfőképpen a köznek és az idegenforgalomnak, mert a rendezéssel a szállodákban is rendet és egyértelműséget feltételezni lehet biztosítani.

Ezzel célunk a „garni” szállókra, amelyeknek szálloda vagy fogadó jellegét elvinni javasoljuk. Egyrészt az ősi hagyományok a védelme vezet bennünket, amikor tiltakozunk az ellen, hogy iparunknak legőszibb elnevezését, a fogadót, találkahelyre cégérül használhassák től, másrészt a legaktuálisabb követelmények szöveget bennünket arra, hogy a „garni” szót elvegyék a találkahelyre nyújtásával foglalkozó üzletről, mert a fogadóknak, vagy szállodáknak „garni” megjegyelése Franciaországból ered, azonban ott és általában a külföldiek előtt a „garni” jelzőt a családi jellegű kis szállodák megjegyelésére használják föl.

Tehát találkahelyek sem a szálloda, sem a fogadó, sem a garni elnevezést nem használhassák, mert ezzel a vendégek, főképpen az idegenek megtévesztik és a legkellemetlenebb helyzetet idézik elő, aminek elkerülése nemcsak a tisztességes és ősi szállástudó ipar, hanem az idegenforgalomnak is érdeke.

Kérjük továbbá azt is, hogy a rendezésbe expressis verbis foglaltassék bele a szállodának fogalma és ebből vezettessenek le a fogadó és a penzió föltételei.

Szállodánál a terjedelem megszabása indokolatlan volna, mert éppen olyan törekvés kell nálunk támogatni, amely a kis és családi szállodák létesítését és fenntartását elősegíti.

Tehát szálloda, a szobák számától eltekintve, mindaz lehet, amely az alább felsorolt föltételeknek megfelel, viszont szálloda nevet ne használhasson az az üzleti vállalkozás, amely a szálloda, „hotel” nemzetközileg elfogadott jellegzetességeinek híján van.

Ezek viselik és a maguk tisztaságával, valamint a maguk egyszerű polgári kényelmével tartásuk lenn az ősi, tisztességes „fogadó” nevet.

Amennyiben a szálloda-probléma ilyen módon rendezettnék,

olengedhetetlen további követelmény a penzióipar rendezése is,

amely területen számos visszasságok vannak, amelyet az iparhatóságok, különösen itt Budapesten meg is állapítottak.

Elsősorban meg kell züntetni azt a lehetőséget, hogy a penzióipar háromféle iparjogi minősítéssel lehessen folytatni, mint pl:

1. 10 szobáig szabadiparként,
2. 10—20 szobáig engedélyhez kötött képesített iparként és
3. 20 szobán feül gyárszerűen.

Idegenforgalmi szempontból különösen érdekünk, hogy a penzióipar a maga teljességében hatósági engedély alapján legyen folytatható és hatósági ellenőrzés alatt álljon.

Azért kívánatos volna a rendeletben meghatározni, hogy aki rendszerint és üzletszerűen idegennek teljes ellátásos szállást ad, az penzióipart folytat.

Penzióipar pedig már öt szobától kezdve hatósági engedélyhez kötött legyen, mert aránylag a legtöbb visszaélés az alsóbb határon történik.

Az a további javaslatunk, hogy 20 szobán feül penzióiparra engedély ne legyen kiadható, meggyőződésünk szerint nem szorul bővebb indokolásra, mert ha egy penzióknak 20 szobán feül van szobája, vagy szállodásipart vagy fogadósipart folytasson. Minthogy továbbá minden nagyobb szállodában és fogadóban étterem is van, amelyekben tehát penziószerűen is lehet lakni, teljesen indokolatlan, hogy ilyen nagy mennyiségű legyenek, amelyek egyébként adózási könyvességek miatt alakulnak.

Ezen alapelvek szerint az 1936. évi 4.199/L. K. K. M. számú rendelet következő módosítását kérjük:

Mindenekelőtt foglaltassék be a szálloda fogalmi meghatározása, amely szerint

szállodának tekintendő mindazon vendégfogadásra szolgáló épület, amelynek portája, hallja, társalgója (és írő- vagy zenészbája), valamint központi fűtése, hideg, meleg folyó vize, megfelelő számú türdőszoba és a szobákban telefon van. A szobák berendezése a megszokott polgári jólét kielégítésére alkalmas legyen.

Nagy szálloda (Grand Hotel) nevet csak azo szálloda viselhesen, amelynek szobaszáma Budapesten legálább a 150-et (vidéken 60-at) meghaladja és egyébként is rendelkezik mindazon föltételekkel, amelyek a Grand Hotel jellegét adják, vagyis: a szobaszámhoz

FELLNER BÉLA f. ü. v.

Élső belvárosi szállodal, vendéglől és kővéházi személyzetet közzelítő iroda

BUDAPEST, IV. MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

CALDERONI ÉS TÁRSA látszereszek

BUDAPEST, V. VÜRÖSMARTY TÉP 1. SZÁM. (Haas-palota)
Telefon: 18-11-48. Alapítva: 1819

Szeméyvek, színházi látszóvek a legtinomabb kivitelben
Hőmérők, barométerek, időjelző házikók stb. Fényképezési készülékek és felszerelések nagy választékban

megfelelő számú felvonóval, megfelelő telefonhálózattal és megfelelő számú szakképzett személyzettel rendelkezik.

Amelyik vendégfogadásra szolgáló épület ezen feltételeknek nem felel meg, az megjelölésül a „fogadó” szót használhatja.

A találikahely (garni) céljait szolgáló vállalkozások még abban az esetben sem használhatják a szálloda, fogadó elnevezést, ha a szálloda vagy fogadó előbb felsorolt feltételeinek egyébként megfelelnek. Penzióipar (amely alatt ellátással való szállásadás értendő) engedélyhoz kötött iparrá nyilvánítandó és penzióipart öt szobától egészen 20 szobával bezárólag lehet folytatni. 21 szobától csak fogadóra, illetően szállodaiparra lehet engedélyt kiadni.

A penzióipar céljaira szolgáló helyiségeknek a közegészségügyi feltételeknek, berendezésüknek legalább a fogadó berendezésének megfelelőnek kell lenni.

A penzióipar nyilvános vendéglőüzemet csak akkor folytathat, ha vendéglőipari engedélyre van, egyébként megszálló vendégeit láthatja el és pedig reggelivel, kettéle menüvel, uzsonnával és kettéle vacsorával.

III.

A vendéglátóipar gyárszerűsége.

A vendéglátóipar akkor is, ha kis keretekben, akkor is, ha nagy keretekben folytatják, a z e g y é n i szolgálatások ipara.

A vendéglátóipar lényegének félreismerésével lehetett csak a vendéglátóiparban a gyárszerűséget statuálni, mert még az esetekben is, ha az ipar gépeket használ, ezen gépek — a fagylaltkészítőgép kivételével — termelő munkát nem végeznek, kész terméket nem állítanak elő. A vendéglőiparban használatos gépekkel csupán az egyes ny e r s a n y a g o k e l ő k é s z í t é s é t végzik. Mint pl. a zöldség, burgonya tisztítását, aprítását, áttörését (paszírozását), keverését és esetleg az edények mosogatását.

Tehát az igazi termelő munkát: a főzést, tájalást, felszolgálást, italkezelést stb. készütség alapján az egyén teljesíti és végzi, úgy, hogy a vendéglátóiparban a gépeket nem lehet olyan módon értékelni, mint a kézművesiparban. Ezért kívánatos volna, hogy a vendéglátóiparból kiküszöböljék a „gyárszerűség”, mert a mondottak alapján sem szubjektív, sem objektív alapja nincsen a vendéglátóipar gyárszerűsége.

Kivétel tisztán pénzügyi szempontokból a szálloda, azonban nagyparként, „gyárszerűen” a szállodaipar csak az esetben legyen folytatható, ha Budapest legálább 60, vidéken 40 vendégszobája van.

IV.

A szakképesítés elvének érvényesítése a vendéglátóiparban.

A vendéglátóiparban a gyárszerűség kiküszöbölésével egyidőben az egész vonalon a szakképesítés elve érvényesítendő, azaz akár kicsi, akár nagy, akár

személyi alapon, akár jogi keretekben folytatják a vendéglátóipart, a felelős üzletvezető mindig olyan egyén lehet, aki a maga személyiellen megszerzte a szakképesítést és meg van a mestervizsgálója.

Ez különben megfelel az 1936:VII. tc. szellemének is, amely tehát szigorúan és következetesen keresztülvendő.

Budapest, 1938 augusztus 18-án.

Ballai Károly
vezető jegyző.

Holub Rezső
alelnök.

A Vendéglősök Beszérő Csoportja Rt. igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara mély fájdalommal jelentik, hogy a részvénytársaság alapító-igazgatósági tagja

Glück Erhardt János úr

folyó hó 11-én elhunyt.

A Megboldogult, mint egyik alapítónk, hervadhatatlan érdemeit szerzett vállalatunk megalapítása körül, lelkes közreműködésével és ragaszkodásával hathatós támogatója volt érdekeinknek.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Budapest, 1938 augusztus 13.

A Vendéglősök Beszérő Csoportja Rt. igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara mély fájdalommal jelentik, hogy a részvénytársaság igazgatósági tagja

Grimm Gyula úr

folyó hó 13-án elhunyt.

A Megboldogult 18 éven át, mint igazgatóságunk tagja, mindig élénk érdeklődéssel, tevékeny részt vett vállalatunk ügyeinek előmozdításában.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Budapest, 1938 augusztus 15.

A Jánoshegyi vendéglő bérlete.

MOST, HOGY A JÁNOSHEGYI VENDEGLŐRE kiírták a bérelti pályázatot, úgy érzem, hogy egyben-másban hozzá kell szólnom a bérlethez. A jogot az adja meg hozzá, hogy az iparnak egyik pásztorja vagyok, aki kötelességszerűen vigyáz a nyárára, hogy egyesek ne tévedjenek egy szirtre vagy bércre, ahonnan lezuhanhatnak, azonkívül szerény polgára vagyok ennek a városnak, „ez a város szülőföldem helye”, azután meg, mikor Glúck Frigyes a kilátótorony építését javasolta és az arra való fedezetet gyűjtés útján iparkodott megszerezni, magam is hozzájárultam annak megvalósulásához. A Jánoshegyi vendéglő és a kilátó között pedig kapcsolat van.

A székesfőváros erdei vendéglőivel először ez-cíltt körülbelül 50—60 évvel ismerkedtem meg.

Atyámnak a „Fehér galambhoz” címzett vendéglője a Kerepesi úton volt, szemben a Nemzeti Színházzal, amelynek líztorai törzszászlánál nemcsak a Nemzeti Színház tagjai kivétel nélkül, az igazgatótól kezdve mindenki, a színpadi munkásig foglalt helyet, de a környékbeli iparosok és egyéb foglalkozású emberek is. Például: Helfensteiner pékmester, Glúck Frigyes apósa, a mézsáros Lachman-testvérek, Ottó bácsi, a Pannónia főportása, aki egyébként főhadnagy volt 48-ban, a szabadságharc leveretése után Afrikába menekült és onnan jött vissza a kiegészítés után. Abban az időben még kölcsönösen megbecsülték egymást az emberek, társadalmi állásukra való tekintet nélkül.

A vendéglő ivójában volt egy nagy hosszú asztal, amelynél rendszerint gyülekeztek. A szokás az volt, hogy aki elsőfőben ült az asztalhoz, annak egy nagy kupa bort, vagy pénzben ú. n. „einstandot” kellett fizetnie. Az összegyűlt pénzből azután minden év színházi szünetében nagy kirándulást rendeztek a Zugligeti „Disznófőhöz” és ott reggelig tartó mulatságon elmulatták. Ezen a réven kerültem én is először a főváros erdei vendéglőjébe.

Akkoriban a főváros lakosságának közszeretetében állott még a „Szép juhásznő”, a „Fácánhoz” és az „Eötvös” villában levő vendéglő. Hogy ezek közül melyik a régibb, azt nem tudom. A Jánoshegyi vendéglő azonban mindenesetre a régebbiek közé tartozik. Ott állt már, amikor a Svábhégy még kultúratalan volt. Mostani köntösébe az 1885-iki kiállítás után öltözött, amikor a kiállítás vadászati pavilonját a főváros oda felállíttatta. Azóta évtizedek multak el, de jelentősebb változást nem eszközöltek rajta. Most a viszonyok változása, ügylátszik, szükségessé tette annak modernizálását. Úgy hallom, hogy ide szállodát és vendéglőt akarnak építeni. Ez rendben is volna. De nem tudom megérteni, hogy ha a főváros nagy súlyt helyez arra, hogy a Jánoshegyi vendéglő idegenforgalmi szempontból a modern igényeknek is megfeleljen, miért nem keres egy olyan vállalkozót, aki azt saját erejéből felépítheti, vagy ha az nem sikerül, miért nem építteti fel a főváros úgy, mint azt Pécs városa cselekedte meg a Kahlenbergen.

Azonban a pályázatnak van egy alapvető hibája és pedig az, hogy csak hat évre írták ki. Ilyen nagy tőkebefektetést igénylő vállalatok ez az időtartam túlságosan csekély. Szállodát, vendéglőt rendszerint egy éades élethez alapítanak, de legalább is egy fél emberöltőre. (Lásd a külföldi szállodák és vendéglők

MODERN, IZLÉSES, TISZTÁNTARTHATÓ

falon, butoron, portálon a

TERROLUX burkolólemez

minden színben gyártja

MISKOLCZI és TÁRSA

asbesticement-palagáyr

Budapest, V., Alkotmány u. 4. Telefon: 129-044.

élettartamát.) Aki rövidebb időre vállalkozik, az nem vehető komolyan, mert eleve tudhatja mindenki, hogy ilyen nagy befektetést igénylő üzem nem hozhatja meg a kívánt gyümölcsöt. Olyan ígéretekre, hogyha a bérlő minden tekintetben megfelel a kívánalmaknak, szerződés-meghosszabbítást kap, nem lehet építeni. Sajnos, tapasztalatból tudjuk, hogy ha a város ügyeit intéző urak állásában változás is szokott történni, akkor az ígéret csak ígéret marad. Az utódok az ígéreteket nem tartják magukra nézve kötelezőnek.

Legkívánatosabb lenne, ha egy kiváló, szakértelemmel bíró, tőkeerős magyar szállodással vagy vendéglőssel szerződésnek. A területet hosszabb, a befektetett tőkének megfelelő időtartamra kellene odaadni, szabad mozgási lehetőséget biztosítva, hogy aszerint vezetheti üzletét, amint azt célszerűnek látja. Példa erre a lilafüredi Palota-szálló, amelynek igazgató-vezetője ugyancsak arról panaszkodik, hogy bár a legjobb indulattal vannak a dolgok iránt annak intéző urai, de mert más szemüvegen át látják azokat, igen gyakran megesik, hogy intézkedések tekintetében ellentétbe kerülnek, ami az üzemnek nem javára, hanem kárára van. Ma is igazak a közmondások: „Két dudás egy csárdában nem fér meg”, — „Sok bába között elvész a gyerek”.

A bérlő megválasztásánál kell körültekintéssel lenni. Nem az kell figyelembe venni, hogy kinek van több pártfogója, hanem: kinek van több rátermettsége.

Malosik Ferenc.

KREIBICH személyzetelhelyező iroda
Budapest, IV, Molnár ucca 12. Telefon: 185-466

Ujhuta magaslati (700 m) üdülőhelyen, Lilafüred felett 400 négyzetgömbös, gyönyörű

villatelek

vendéglő céjaira kiválóan alkalmas, olcsón eladó. — Mussolini téri rendszeres autóbuszjárat. Télen és nyáron nagymértékben látogatott üdülő- és kirándulóhely. Telefon érdeklődés: délután 3—4 óra között 34-29-81 számon.

RÉGI POSTA—U. 12. (Váci u. sarok) TELEFON: 18-70-79

ZEIDL RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
VIII, ROMANELLI UCCA 14.

Régi és új élet a füredi szőlőkben.

— A Balatoni borhét alkalmából. —

Balatonfüred, augusztus 27.

Hagyományos szőlővidék.

A Bakony déli nyúlványai itt végződnek a Balatonnál. Jól süt a nap a lankás oldalakra s a vulkánikus képződményű talaj éppen szőlőnek a legalkalmasabb. Volt is e tájon szőlő minden korban, mióta kultúrember telepedett itt meg. Bizonyítékaink vannak, hogy e táj szőlővel telepített volt a rómaiak idején s a hongtalozi magyarság itt, Balatonfüred és Badacsony vidékén ismerkedett meg a szőlőműveléssel.

A patriarchális magyar világ idején, szelfi lankákon, erdő és víz szomszédságában, zömök templomok mögött kálvinista és katolikus magyarok szőlők és pincék idillikus életet éltek. Itt nem keletkeztek hatalmas latifundiumok. A lakosság jórésze bocsorsónemesi sorban a maga hétszilvárváje körül foglalatossodott, vagy kegyurak szőlőit, erdeit és falukát gondozta a jobbágság. Nem a Balaton melléke, mint ma, hanem a hegyek oldalai voltak tele szőlővel, pincével. Zöld lombok közül barátságos, apró hegyi tekők kanakáltak elő, néhol pedig valóságos erődítményszerű, hatalmas pincék telepedtek, mint a síksai Orszay-család pincéje, amelyben kocsi, ló tőrül-fordul. Ekkor keletkezett itt a népdal, amely Kodály „Háry János”-ában is dícséri a füredi bort:

Ó, mely sok hal terem az nagy Balatonban,
Minden ágon egy mérő makk az Bakonyban,
Orül ott az halász, rikkongat az kanász
Örömben.

Halász örömeinek, kanász rikkongatásának oka nyilván az volt, amit a dal második szakasza is elárul: „Jó bort mérnek Füreden...” Nohát, valami kis büszkeségre okot adhat, hogy a legdrágább magyar bort a füredi bort dícséri.

A szüret itt nagy vigalom, hetekig tartó lakodalom volt. Nótászó mellett folyt a munka, a szedés meg a préselés a régi „regös prések”-en. A muzikás esték belenyúltak az éjszakába. Lőttek, ha egy-egy hordó megtelt a református eklézsia pincéjénél, mozsárgyút sütöttek el minden alkalommal. „Pergeték”-et (kerepelő) állítottak föl minden szőlőben éréskor a madarak elriasztása céljából. Ilyen és hasonló módszerekkel, hagyományok tiszteltbentartásával, tempós ráéréssel, megelégedett vfgsággal folyt a szőlőművelés és a nép élete tájéukon egészen addig, amíg ez a nép is megkapta Amerika kezesves nagy ajándékát, a filoxerát.

A filoxera pusztítása kiirtotta Füred régi szőlőit. Bocsár, Száka, Györgyhegy, Tamáségy teljesen kopárokká lettek, régi pincék beomlottak. A híres, hatalmas Pázmány-pince romjai ma is láthatók, helye körül még el egy-két régi, többszázéves szőlőtő, amint venyigéit nagy területre elfuttatja a csipke- és galagonyabokrok között. Környéke kopár legelő, a hajdani híres szőlő helyén árvalányhaj terem. A filoxeravész következtében elnémult a vidéken a régi dalos élet, meghalt a kedélyes patriarkális világ, új életformához, keményebb módszerekhez, modern eljárásokhoz kellett folyamodnia a vidék lakosságának, hogy vagyona romlását elkerülje.

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

A modern szőlőkultúra kialakulása.

Balatonfüred környéke előbb volt borvidék, mint tündőhely. S körülbelül a közelmúltban fejlődés és a szőlők levándorlása a hegyekről a Balatonpartra, egy időre esik. A filoxeravész után Darányi Ignác segítségének köszönhető, hogy a vidék borkultúrája újra feltámadt. Egyházak ingyen, gazdák mérsékelt áron kaptak amerikai oltványokat s mivel irtóztak a fertőzött hegyvidékekre telepíteni, így keletkeztek a parmenti szőlők. (Baricska, Vörösföldök alja) Céltudatos és szívós munkájuknak meglepő eredménye lett: az új borok minőségére sokkal jobbak voltak a réginek. Ez megpecsételte a hegyi szőlők sorsát. A kezdeti siker tovább serkenette a gazdákat; kemény munkával a füredi bor hírért és minőségét éventéről éventére fokozták.

A régi módszerek helyett álltak a legmodernebb szőlő- és borkezelési eljárásokra, birtokaikat nagy gondnal ápolják. A szőlőbirtokosok mind kiszagdák. A háború előtt boraitak igen jó áron, majdnem kizárólag külföldön, főleg Ausztriában helyezik el. A háború után a gazdák újabb vélságság időt vészeltek át. Régibb piacai elvesztése s a vámháborúk következtében katasztrófáisan estek a borárak s ez megbénította a termelést. A helyzet javulásával új fennállattal fogták a borkultúra fejlesztését.

Ma az a helyzet, hogy a szőlő- és borkezelés itt mintaszerűn a gazdaságokban minőségi termelés folyik, a termelők egymás között, a vidék más borvidékekkel versengeni kezdett a hírért és a piacért. A gyertya: a minél jobb bor.

Ami a borhét mögött van.

Hazánkban a füredi bornak nincsen olyan híre, mint megüdvömléinél. Nem ismerik eléggé. Ennek oka egyrészt az is, hogy a jó füredi borok igen kapások, beltölési piacra alig jut belőlük, főleg külföldre (Ausztriába) viszik. A termelői ár magasabb, mint bármely más borvidéken. A jömnőségű füredi bor igen

Abrosz és vászonárú

GYÁRI LERAKATA

GLAU JENŐ

BUDAPEST, GROF TISZA ISTVÁN UCCA 11. TELEFON: 180-643

Kívánata utazomát úgy helyben, mint vidékre vételkényszer nélkül elküldöm.

Malligand-készülék eladó

Budapest, VI, Jókai tér 6. III. emelet 9.

SZÜNGYEG — BÜTORSZÖVET
FÜGGÖNY. PAPAN. TAPÉTAZÁS

HAAS FÜLÖP ÉS FIAI

FÉLE
RT.

V. VÖRÖSMARTY TÉR 1. SZÁM.
IV. KÁROLY KIRALY ÚT 26. SZ.

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja,

vagy üzletet venni szándékozik,
bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvérüzemek adásvételi irodájához:
Budapest, XI, Horthy Miklós út 72. szám., földemlelet 3 Telefon: 456-023, díszkrót szakértelmű levezetés.

Ipartestületünk ügyésze: dr. Molnár Sz. Dezső (IV., Bécsi uca 1.)

nehéz; itatja magát, mert édes. Édesebb, mint akár a csopaki, tokaji vagy badacsonyi. A mezőgazdasági kiállításon a leg-szebben díjazott borok évek óta Balatonfűrédről kerülnek ki. 1934-ben 12 aranyérem közül 9-et fűrédi gazdák nyertek el s azóta is megtartották vezetőhelyüket. Ezt az útút sikert a kezdeti segítségen kívül, a fűrédi gazdák kizárólag önérejükől értek el.

A fűrédi bor propagálására a Balatoni Szövetség, a BIB és az IBUSZ támogatásával, a Balatonfűrédi Gazdákör az idén nyolcadzor rendezte meg a borhetet. Célja: széles körben tudatosítani a fűrédi borok kiválóságát. S ha a szőlőkben ma már nem is a régi, gondatlan élet, hanem komoly, gondos és céltudatos munka folyik, az éventénként rendezett borheteken a Balaton partján, árnyas fasorokba visszavarázslódik a régi, vidám szürettek hangulata, muzsikás éjszakák emléke, kedélyes, elfelejtkező esték üdítő szépsége.

Államvasuti menetjegyjirodáink új képviselői

A nagy világversenyt, amelyet az idegenforgalom helyenként való gyöngyülése is idezett elő, újabb kötelezettségeket ró a magyar idegenforgalom végrehajtószerveire. Bele kell törődniük abba, hogy Bécs, mint idegenforgalmi rezervóár, legelőbb egyelőre, elveszti számunkra majdnem egész jelentőségét és minél előbb olyan centrális utasnyújtó helyekre kell gondolnunk, amelyek többé-kevésbé pótolhatják számunkra a veszteséget. Ilyen fontos város Velence; különösen azóta, hogy nagy angol és más nyugati rajok Németország elkerülésével vonulnak a déli tájakra; de Marencchi Ótő például már jóval előbb is kifejtette Velencének a reánk nézve megállapítható jelentőségét. A Magyar Államvasutak Hivatalos Menetjegyjirodája, az IBUSZ tehát cserélődésen eszmékedett, amikor fiókot nyitott a velencei San Moise-templomnál szemközt, a jölsimert Grand Hotel d'Italie (Bauer és Grünwald) mellett. Az iroda most ideiglenes helyiségben van, mert az utó a fő, hogy minél előbb működjék a város szívében, félpercnyire a Szent Márk-térről. Milánóban épp így nyílik magyar menetjegyjiroda. Szóba került továbbá, hogy Londonban szintén szerveztek irodát, mert az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatali képviselő a Piccadillyn csak propagandával foglalkozhat, nem pedig jegyárúttással. Sajnos azonban a londoni iroda egyelőre terv maradt és a megnyitás időpontját nem tudjuk biztosan.

Tulajdonképpen a velencei iroda sem a maga külön helyiségében tölti be feladatát, hanem csak vendég és miután illatekés hatósági és egyéb kérdések elintéződnek, így majd a nagyobb helyiségbe költözik. Ilyen átköltözés történt Bécsben is. Az IBUSZ hosszú éveken át a Schenker und Comp. schottenringi helyiségben működött. Emellett nyitotta nemrég a maga impozáns, modern boltját a Kaerthner-strassén, ahol az opera díszteremestere készítette a művészi kikapozás kirakatot. Miután a Schenker megszűnik, ennek a koncessziója jogán Berlinbe költöztetik át a schottenringi irodát egész személyzetével együtt. További terv, hogy Nizza-ban és Svájcban létesül IBUSZ-iroda, de a svájcinak dolgában még nem történt végső döntés.

Gerhardt Manó

ezüst evőeszközök, dísztárgyak és versenydíjak különleges kivitelben: BUDAPEST, VII, SIP UCCA 24. TEL.: 134-574

A főváros területén **átvették italmérő üzletet.**
Italmérési engedélyem van. Címem az Ipartestületben megtehető.

Idei idegenforgalmunk számadatai.

Most már hiteles, tiszta képet kaphatunk az idegenforgalom teljes első felévről. Ez annál fontosabb, mert különösen ellátó nézetek, sőt adatok keltek számára ebben az évben a budapesti vendégfogadóipar kialakulásáról. Győlében is szóba került, hogy az Eucharisztikus Kongresszus megdöbbentő eredménnyel zárult; más oldalról viszont hangzottak, hogy a nagy egyházi ünnepek példátlan, óriási számszaporodást hoztak, nem is szóva az igen nagy erkölcsi hatásról. Szó sem lehet arról, hogy az Eucharisztikus Kongresszus „megdöbbentő” eredményű lett volna. Érdemes szervezők nagyon jól tudták, hogy a német és osztrák vendégek elmaradnak, de akkora tömeget nem is lettek volna képesek kellő módon ellátni, így a nemzetközi összefogétel illő módon, méltóságos, impozáns keretek között folyt le. Az is kétségtelen, hogy más államokból semmi egyéb alkalom nem tudott volna anyai személyt idevonni és az így szétdarab propaganda Budapest külföldi megismertetését a jövőre nézve is a legnemesebb módon készítette elő.

Amikor pedig utalunk az Eucharisztikus Kongresszus számadataira, amelyek úgyszólván meghatározó számok — hiszen egyenként szomorú volna az első felév statisztikája — nem szükséges elhallgatunk az egész kimutatás deficitjét. Az ideérkezett idegenek száma januártól júniusig 47.232 volt, holott 1937-ben 58.520.

Írvarodates az, hogy több külföldi állam bővebben ontotta ide a vendégeket, mint tavaly és nem rajtuk múlt, hogy egészen nem tudta a német és osztrák hiányt pótolni. Nálunk még mindig jobb az idegenforgalmi részletoz számsor, mint bármelyik környező államban, különösen a szinte katasztrófális zuhanású csehszlovákiai kimutatásokat nézve.

Németországból az idei felévben 15.967 személy érkezett és tavaly 28.696. Ebből ausztriai volt idén 6.677, bécsi 6.113, a múlt évben ausztriai 14.154 és bécsi 12.387. Sajnos, az itt töltött éjszakák számában kiváltképpen nagy a csökkenés: 1938 hat hónapja alatt 55.552 és 1937 hat hónapjában 91.833, a német-osztrák szám.

Lassan, de mindinkább növekszik az utóbbi évek alatt a Csonkamagyarországról Budapestre érkezettek száma: 1938-ban 53.905, míg 1937-ben csak 47.846 volt a felév alatt.

A Csehszlovákiának ítélt magyar területről jött idén 6.661, tavaly 7.449, viszont a régi cseh területről idén 2.646 és tavaly 2.480. A Jugoszláviának ítélt magyar területről idén 2.638, tavaly 3.370 s a régi szerb területről idén 1.461, tavaly 1.259. A romániai volt magyar részről idén 4.542, tavaly 5.432, a régi román területről idén 1.461, tavaly 1.259.

Valamivel jobb az arány egyes nyugati és északi államokak nézve. Olaszországból jött az idén 3.621, tavaly 3.589. Svédországból jött az idén 1.621, tavaly 1.290. Az Egyesült Államokból jött 733, illetve 530. Lengyelországból az idén 2.193, tavaly 1.097. Nagyon kevéssel apadt a francia, svájci, holland látogatók száma. Nagybritannia idén 3.199-et küldött, tavaly 4.447-et.

De mindezek a számok júliusban és augusztusban megválnak a javunkra, ámbar a környező államokba sokkal kevesebb jutott, úgy, hogy 1938-ban rendkívül fontos az egész s év valamennyi adatának összevetése annak idején, Svájc-ból

Elismerten a legjobb
FIUMEI kávé, tea
FIUMEI KÁVÉBŐZALATI TÁRSASÁG
Központ: V, Gresham-palota, Telefon: 185-939

például 1938-ban 1.420 személy jött a félév végéig és 1937-ben 1.414, de egyetlen csoport majdnem 600-zal fogja legközelebb javítani az arányszámot.

A félév alatt Budapestben töltött éjszakák száma mindent egybevetve, 1938-ban 390.479 volt, 1937-ben pedig 402.737. Hangsúlyozni kell azt, hogy még külön számítás készül a magánlakásokban és iskolai szállásokban megfordult idegenekről, akiknek száma az idel májusban különösen nagy volt.

A gazdasági és politikai helyzetet jellemzi az éremnek az a bizonyos másik oldala, amely szerint az év eleje óta Budapestben kiállított útlevelek száma 1938 első felében 26.041 volt, tavaly pedig 44.274. Ekkora csökkenés soha az utóbbi években nem mutatkozott.

T. K.

Beiratkozás az 1938—39-ik iskolai évre.

SZAKISKOLÁNKBA a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium rendelete értelmében a kötelező beiratkozás szeptember 1-én, 2-án és 3-án délután 4—7 óra között történik a Lónyay uccsa 6. szám alatt levő elemi iskola második emeletén levő igazgatói irodában.

Szeptember 5-én megnyitó tanári értekezlet.

A tanítás a B) csoport tanulóival szeptember 6-án (kedden); az A) csoport és a „Szaktanfolyam” hallgatóival 7-én (szárdán) délután 4 órakor veszi kezdetét.

Azok a tanulók, akik a folyó tanévben első alkalommal iratkoznak be az iskolába, beiratkozásuk alkalmával kötelesek bemutatni: keresztlevelüket, legutolsó iskolai bizonyítványukat és szerződésüket. Első ízben beiratkozó tanulók 31 P 60 fillért fizetnek.

Akik már előző évben is rendszeres tanulói voltak az iskolának, beiratkozásuk alkalmával kötelesek szerződésüket bemutatni, anélkül senkik sem vehetünk fel. Aki előző évben is iskolánk tanulója volt beiratkozásuk 3 P 60 fillért fizet. Azok a tanulók, akik a miniszterielig kötelezőleg előírt idő után iratkoznak be, beiratkozásuk alkalmával 7 pengőt fizetnek.

Iskolánkkal párhuzamosan működő „szaktanfolyam”-ra ugyanezen idő alatt lehet beiratkozni. Beiratkozásuk alkalmával 63 pengő 60 fillért fizetnek; akik már az előző tanévben is a tanfolyam hallgatói voltak, azok csak 33 P 60 fillért fizetnek. Ugyanezont okmányokat kell bemutatni, mint a rendszeres tanulóknak.

Nagyobb üzemek tanulóikat csoportosan iratják be és azt rendszeren az üzem megbízottja végzi, illetve eszközözi. Az ilyen beiratást csak akkor lehet eszközölni, ha a beiratást eszközölő üzemi megbízott nem-

csak a kívánt okiratokat hozza magával, de tudja a beírandó tanuló édesatyjának foglalkozását és lakáscímét is. Enélkül csoportos beiratást, a kötelező nyilvántartás és bejelentés adatai miatt, eszközölni nem lehet.

A tanítás ideje az A) csoport és a szaktanfolyam hallgatóinak hétfő, szerda, péntek; míg a B) csoport tanulóinak kedd, csütörtök, szombat délután 4—7 óra között van.

Iskolánk minden 21. évét be nem töltött tanulója egyúttal az iskolával párhuzamosan működő leveletegyesületnek is rendszeres tagja kell hogy legyen. Mindenki köteles a levontegyessébe való felvétel módja után érdeklődni. Ugy a leveletegyesületre, mint az iskolai étellel kapcsolt ügyekre vonatkozó felvilágosítást a beiratkozás idején kívül mindennap az iskola igazgatójától rendszeresített kihallgatások alkalmával lehet kérni.

Budapestben, 1938 augusztus hónap.

Kritsflussy István
igazgató.

Holub Rezső
az Ipartestület alelnöke.

Idegenforgalmi és háztartási iskola nők részére Jugoszláviában.

DALMACIA egyik szeptekvésű klimatikus gyógyhelyen, Viganj városkában a nők részére idegenforgalmi és háztartási iskolát állított fel a házlásszonyok idegenforgalmi szövetéségének zágrábi igazgatósága. A válamikor dominikánus kolostorban elhelyezett és szakértő vezetés alatt álló iskolában nemcsak szökványos háziasszonyi ismereteket szerezhetnek, hanem azontelül hasznos vendéglátóipari és idegenforgalmi szakfépzésben is részesülnek a növendékek. Az első tanév szeptember folyamán kezdődik és 10 hónapig tart. Az új intézmény iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik egész Jugoszláviában.

ifj. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 8. Tel.: 1-845-39. — Uveg és porcellán.

Kohn Mór

i. ü. v. közvetítéi az összes vendéglői és szállodai személyzetet. — Megbízható felirónöket és konyhai személyzetet. — Budapest, VIII., Rákóczi út 47. sz. — Telefon: 1—339—21.

Szállodások világkongresszusa.

Jelentettük már, hogy az IHV, a Nemzetközi Szállótulajdonos Egyesület idei kongresszusa októberben tartja Marencich Ottó elnökletea alatt.

A Roma-luxushajó október 24-én, hétfőn — nem az eredeti terv szerint október 23-án — indul Genovából, ahol egy nappal előbb, 23-án várja a kongresszusi iroda (Hotel Savoya) a jelentkezőket.

Hajóra szálíni 24-én, reggel fél nyolcra kezdve lehet s a „Roma” délelőtt 10 óra tájban indul Genovából. Már délután tesz a nagygyűlés a hajó dísztermében.

Erkezés Nápolyba 25-én, megtekintése a városnak autocarokon, ebéd a hajón, továbbutazás délután 3 órakor, a közgyűlés folytatása fél ótkor.

Megérkezés Tripoliba 26-án, séta a városban, ebéd a hajón, délután a város megtekintése autókön és kirándulás az oázisokba, vacsora a hajón, utána ünnepek a földélezen az olasz kolónia előkelőségeinek a jelenlétében.

27-én fakultatív kirándulások: egész napi kirándulás Leptis-Magnába, ebéd a Hotel Homs-ban, visszatérés 5 órakor, az érdekes arab- és zsidó-negyed megtekintése. A második csoport számára: kirándulás vasúton Sabrathába, ebéd a „Roma” földéletén, délután a zsidó- és arab-városrészt megfigyeltatása, este fogadás Italo Balbo főkományszónál.

28-án a kongresszisták résztvesznek az „Október 28” — emlékünnepeken, ebéd a hajón, este elutazás Tripoliból.

29-én déltájban érkezés Messinába, a város megtekintése, autókirándulás Taorminába, este továbbutazás.

30-án délelőtt érkezés Palermóba, a város megtekintése, az utazás folytatása Nápolyba.

31-én délelőtt megérkezés Nápolyba, kirándulás Pompejibe, az ásátások megtekintése, ebéd a hajón, este továbbutazás.

November 1-én délelőtt 10 óra felé megérkezés Genovába. A kongresszus és az utazás vége.

Természetes, hogy a nemzetközi szállógyűlés résztvevői módot lelhetnek más olasz városok megtekintésére is. 50 százalékos utazási kedvezményre jogosító jegyfizetel kapnak az olasz vasutakra s ezt a jegyfizetel bemutatják elindulásuk előtt Budapesten az utazási irodában, ahol a menetdíjkedvezményt figyelembe veszik és ennek alapján elégtit ki a valutaigénylést is.

Az IHV módot nyújt arra, hogy tagjai vendégeket és barátokat is vihessenek magukkal, akik ugyancsak kedvező, olcsó alkalmat kapnak a szép utazásra. Minden fővályúcsitást az IHV központi irodája ad meg (Kongresszbureau des IHV., Köln, Am Hof 41/45.)

A kifözóipar rendezése.

IPARTESTÜLETÜNK 1936. ÉV FOLYAMÁN napirendre vitte a kifözóipar rendezésének ügyét s azóta állandóan munkáljuk annak keresztvitételét. Tagjainkat és olvasóinkat állandóan tájékoztatjuk a tárgyalások előhaladásáról s most azt közölhetjük, hogy a kereskedelmügyi minisztérium a kifözóipar problémáját 29.901/1938. I. a. K. K. M. számú rendeletével (I. Budapesti Közlöny augusztus 14-iki 181. számát) nyugvópontra vitte.

A rendelet a kifözóipart az iparengedélyhez kötött iparok közé sorolja és olyan iparrá nyilvánította, amelyet az 1936.VII. tc. 12. §-a értelmében korlátozni lehet. Természetesen a rendelet életbelépése (augusztus 18.) előtt kiállított iparigazolványok érvényét nem érinti. (1. §.)

„A kifözésben naponként legfeljebb kétféle levest, kétféle főzeléket, háromféle húsételet és a húsételekhez vagy külön is kétféle köretet, úgyszintén kétféle tésztát akármilyen hintéssel vagy töltéssel, valamint tődből, pacalból, májból, borjúfodorból vagy mirigyből készült egy-egyféle ételt szabad készíteni és kiszolgáltatni. Ha a kifözóiparos háromféle húsételet készít, a háromféle húsételet közül az egyiknek főtt marhahúsnak kell lennie, amelyet sütéssel vagy párolással továbbkészíteni nem szabad” (3. §.) és mindezeket menükben vagy egyes adagokban helyben vagy az üzlethelyeseken kívüli fogyasztásra csak ebéd és vacsoraid alatt szolgálhatják ki. (2. §.)

Ha a kifözés kavéméréssel együtt folytattatik, ebéd és vacsoraid alatt (3. §.) a főlsórait ételeken felül egyéb húsételet a kavéméróipar gyakorlására jogosító iparengedély alapján sem szabad kiszolgáltatni. (3. § 2. bekezdés.) A kifözóipart a kormsmaiparral egy üzlethelyesekben tilos gyakorolni. (4. §.)

A penziókban szokásos ételkiszolgáltatást, mindegyben nem vendéglő-, kormsma- vagy kavéméró-iparengedély alapján történik, kifözésnek kell minősíteni. (6. §.)

A háztartásokban legfeljebb 3 egyének kereset-szerű élelmezése, ha a kiszolgált ételt helyben fogyasztják el és uccán át ételt nem szolgáltat ki, nem esik az ipari törvények hatálya alá

és így nem minősül a kifözóipar gyakorlásának sem. (7. §.)

A kifözóiparos üzletének megnevezésére csak „kifözés” megjelölési használhatja. (8. §.)

Ezen rendelet alapján a 78.000/1923. K. M. rendelet 130. §-ának 4. bekezdése (a kifözóipar régi üzlethelyesek megállapítása) hatályát veszítette. (10. §.)

Steiner és Szimper

BUDAPEST, IX. ULLÓI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MÁZOLÓK, DÍSZ- ÉS TEMPLÓMFESTŐK

SCHILLINGER MIKSA
hűskülönlegességek

Előkelő szállodák, vendéglők
szállítója

BUDAPEST,

VII., Király-u. 15. Tel.: 1-428-66.

Gondoskodjunk arról, hogy a zenekarvezető zenészeit a MABI-ba vagy az OTI-ba bejelentse!

A szesztorvény végrehajtása.

A HIVATALOS LAP augusztus 20-i száma közölte a pénzügy-miniszternek a szeszgyedáruságról szóló törvény végrehajtása ügyében kiadott 220 oldalra terjedő 1938. évi 2.000 számú rendeletét.

Ennek értelmében 1938 szeptember 1-től kezdődően a szesz értékesítése a m. kir. szeszgyedárusági igazgatóság feladata. Annak, aki az egyedárusági igazgatóságtól szeszt szándékozik beszerezni, megrendelőjegyvet kell kiállítania és azt a szeszgyedárusági eladási árának a Postatakarékpénztár útján való befizetése mellett a m. kir. Szeszgyedárusági Igazgatósághoz (Budapest, V, Gróf Tisza István ucca 6) kell beküldenie.

A szeszgyedárusági igazgatóság által kiállított szeszmenyiség értékesítése és forgalombahozatala továbbra is az eddigi módon történik s az arra engedéllyel bíró felek szesznek eladására továbbra is foglalkozhatnak. A szabadforgalomban levő szeszmenyiségnek pótlódó alá vonása kérdésében a rendelet nem intézkedik; e tárgyban a felmerülő szükséghez képest még e hónap folyamán külön rendelet fogja megállapítani a szesz beváltási és eladási árt.

A borralvós alkalmazottak kereseti adóátalánya az év végéig változatlan.

BUDAPEST SZÉKESFOVÁROS polgármestere augusztus 5-én kelt 72.594/1938—VI. ü. o. számú rendeletében közölte iparistűléttünkkel, hogy mivel a minimális munkabéreknek új megállapítása és így a reális támpontul szolgáló új kereseti adóalap egyelőre megnyugtatóan meg nem állapítható, a fővárosi szállodai és vendéglői borralvós alkalmazottak kereseti adóalapja és adója 1938 december 31-ig változatlan marad.

Üzlethelyiség használatának megtiltása.

SZABÁLYSZERŰ IPARJOGOSVITVÁNY alapján fenntartott és az iparhatóság által tudomásul vett üzlethelyiségek közegészségügyi vagy egyéb szempontból támasztott követelmények érvényesítése címen megszüntetni nem lehet. Még kevésbé lehet az említett szempontok védelme céljából ezen túlmenően új rendelkezni, hogy az üzlethelyiséget magában foglaló épület lebontassék. Ha valamely üzlethelyiség az említett szempontból kifogás alá esik, elsősorban a kifogásolt jelenségek megszüntetésére alkalmas intézkedéseket kell tenni és csak, ha a káros befolyás másképpen meg nem szüntethető, lehet az 1884.XVII. tc. 36—39. §-ában szabályozott kiszállítással élni. A 150.041/1930 K. M. számú rendelet sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely az üzlethelyiség megszüntetésére az 1884.XVII. tc. 36. §-ában körvonalozottnál túlmenő jogot biztosítana. (9.929/1938. K. K. M.)

Etam kelt fehérnemű és harisnya

Václ ucca 8 — Pe.öfl Sándor ucca 8 — Lpót körút 24

Az I. ker. rendőrkapitányság, mint I. fokú rendőri büntetőbíróóság 5711/1—1938. XII. számú jogerős ítéletével Balta Károly pótharasztiiparistűlést, 70 éves, rom. kat. vendégfogást (Bán u. 8.) börtönk vízzel való hamisításra, valamint hamisított borának forgalombahozatala miatt, az 1936. évi V. tc. 49. §-a alapján 150 P. pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén ó nap elzárásra, valamint a felmerült költségek megtérítésére ítélte el. Budapest, 1938. máj 25. Főv. m. kir. áll. rend. I. k. kapitánysága. Rendőrbíró.

HEIM LAJOS

speciális péksütemények készítője
VI, SZONDY UCCA 96. TEL.: 1-152-41

Magyar Anyák ünnepe.

A MAGYAR ANYÁK NEMZETVÉDI BIZOTTSÁGA Szent István hetében, augusztus 17-iken Pest-vármegyei háza közgyűlési termében tartotta meg a sokgyermekes magyar anyák megjutalmazásának ünnepét. Az intézőbizottság elnöke Szederkényi Anna meleg, szeretetteljes szavakkal köszöntötte az egybegyűlt nagy-számú ünnepi közönséget. Megemlékezett arról a megőrt támogatásról, mellyel a magyar társadalom ezt az évről évre ismétlődő nemes akcióit áldozatkészségével szívvel-lelélekkel segíti. Majd méltatta azt a nehéz küzdelmet, amelyet a sokgyermekes, szerény viszonyok között élő magyar anyák folytatnak az étellel, hogy gyermekeiket felnevelhessék. Iparistűléttünk elnökségének javostatára az atábbi magyar vendéglős-anyak részültek kiütüntetésben: Ifj. Balázs Antalné, özv. Bruckbauer Mátyásné, Fazekas Ferencné, Gyelvai Józsefné, özv. Winkler Ferencné, özv. Zlattner Edőné.

A kiütüntetett magyar vendéglős-anyakat a magunk részéről szívből köszöntjük és hálások vagyunk a Magyar Anyák Nemzetvédi Bizottságának, hogy a mi munkás, derék anyáinkra is gondolt és a sürke munkanapokból kiemelve őket, például állítja az ipari és a nagy társadalom elé.

Külföldi vasutasok Magyarországon.

Az őszi szezon legnagyobb idegenforgalmi eseménye a félezeres svájci csoport magyarországi tartózkodása mellett, a vasutasok nemzetközi konferenciája lesz Budapesten, amelyet vidéki kirándulások is fognak követni. Balatonfűreden október 10-ére 300 személyre rendeztek társasbédet a Grand Hotel éttermében. A vasutasok nemzetközi konferenciája nemcsak szakmai, hanem társadalmi nézőpontból is jelentős esemény. Az a foglalkozási ág, amelynek művelői ez utazás legnagyobb költségét, a vasúti jegy árát megtakaríthatják, természetesen legelőbb alkalmat találhat az utazásra, a tapasztalatok szerzésére, ismeretek bővítésére, látvni országokban is; utána pedig kitűnő propagandát csinálhat kartársai és családja körében további utazásokra nézve. Ez a főismerés hozza magával, hogy a magyar vendéglátóipar különös figyelemmel várja és fogadja a vasutas-konferencia tagjait.

A félérvári kongresszus margójára.

EGY OROSHÁZI KARTÁRSUNK javaslatára a székesfehérvári nagygyűlés kimondta, hogy a vendéglátóiparokban pincérek alkalmazását a jövőben nem tartják megengedhetőnek és a kormányzatot annak eltiltására kéri. A javaslat indoklásában erkölcsi szempontokra, továbbá arra történő hivatkozás, hogy a pincérek alkalmazása az iparistűlényvel is merőben ellenkezik, mert amíg a férfi munkások csak a tanoncú és a felszabadulás után végezhetnek pincéri teendőket, addig a pincérek minden szakképzettséggel nélkülöznek. (Vajjon az indítványtevő nem tud arról, hogy — sajnos — iparunkban szakképzettséggel

LIFT

Freissler Antal
BUDAPEST, VI., HORN EDE UCCA 4. SZÁM

Alapítva: 1896-ban
Felvonó- és Gépgyár Rt.

**12.000 felvonó
működésben**

Mindenmű személy- és teherfelvonók, személy- és teherpaternosterek, felügyelet, karbantartás, javítás

nem rendelkező férfiak is sokan vannak alkalmazva? A felszólalónak több évi szorgalmas munkával bizony némi szaképzettséget mégis szereztek maguknak.)

Végültenül csodálkozunk azon, hogy a kongresszus résztvevői között senki sem akad, aki az iparunk tisztességes, dolgozó munkásait — erkölcsi érzésükben ért támadással szemben — megvédte volna. A pincérnök, akik hivatalusknak éneket, fáradságos és nehéz munkával szerzett keresetükből egész családjukat tartják el. Női felszólalók nemcsak nálunk Magyarországon, hanem külföldön is nagyon elterjedtek és jó szolgálatot tesznek. Ha már sőbbakerült ez a probléma, sokkal helyesebb volna olyan határozati javaslat előterjesztése, amely azoknak a pincérnőknek alkalmazását tenné lehetetlenné, akik állásukat erkölctelen célokra használják fel és a legszigorúbb megbüntetést kérte volna azoknak a munkaadóknak is, akik pincérnőket a jó erkölcsbe ütköző szándékkal és erkölctelen üzlemben céljára alkalmaznak üzleteikben. A vendéglátóipari tisztesség megvédése érdekében is sokkal inkább helyénvaló lett volna ilyen indoklással előterjesztieni a javaslatot, semmint az általánosított és iparunkat megbélyegző indoklással, amely a kívánt célt nem is szolgálhatja.

Az első turista-kalauz Abesszíniában.

AZ OLASZ KORMÁNY mindent elkövet a meghódított afrikai tartomány gazdasági életének fejlesztése, korszerűvé tétele érdekében. A lapunkban már többször is ismertettük nagyszabású szállodaépítkezéseken kívül más módon is igyekeznek a hatóságok az idegenforgalom érdekeit előmozdítani. Mint az olasz újságok hírlí adják, az abesszín tóváros, Addis Abeba kormányzósága nemrégiben igen érdekes turista-kalauzt adott ki, amely vonzó képekben és leírásokban ismerteti a város látképét, nevezetességeit, turisztikai látványosságait. Az első abesszínai kalauz nemcsak mint kuriózum érdekes, hanem bizonyára igen kedvező hatással is lesz a természeti szépségekben bővelkedő országyarmat kibontakozását élő idegenforgalmára.

Az Országos Szövetség kongresszusa Székesfehérváron.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK és Korcsmárosok Országos Szövetsége augusztus 23-án Székesfehérváron rendezte idei országos nagygyűlését.

A népas kongresszus résztvevőit a székesfehérvári és a fejérmegyei vendéglátóiparosok nevében Héjli Imre ipartestületi elnök üdvözölte, majd pedig Hoffer Mihály országos ügyvezető társelnök a kongresszust megnyitotta. Az előnk megnyitóját dr. Paulovits Béla székesfehérvári városi tanácsnok a vendéglátó város nevében üdvözölte a nagygyűlés tagjait.

Ezután Szöllősy Ferenc országos társelnök kegyeletes szavakkal emlékeztet meg a nemrégiben elhunyt Sücs Mihály országos elnök érdemeiről.

A napirendre áttérve Szöllősy Ferenc ismertette a vendéglátóipar nehéz helyzetét. A vendéglátóipari alkalmazottak munkaidejének szabályozására most készülő miniszteri rendelettervezet ismertetése során felolvasta Marencich Ottóknak ezzel a rendelettervezettel kapcsolatban a kereskedelemügyi minisztériumban tett nyilatkozatát. Kritika tárgyává tette, hogy a kormány a szociális intézkedéseknél nem veszi figyelembe a vendéglátóipar különleges helyzetét. A korcsmai hitellel kapcsolatban olyan intézkedést kért, hogy vidéken is, Budapesten pedig 10 pengős korcsmai hitel peresíthető legyen. Az egyesületek vendéglős- és korcsmaipar gyakorlása körül észlelhető tilkákások sürgős megszüntetése érdekében szigorú rendszabályok életbejelptetését kérte. A nagyhatalmú előadáshoz Czirják Antal országgyűlési képviselő, mint a pécsi vendéglős csoport megbízottja, szözlöt hozzá, hangoztatta a vendéglátóipar és a kormányzati szervek szorosabb együttműködésének szükségességét és elismeréssel emlékeztet meg arról az eredményes munkáról, amellyel ipartestületünk az ipar érdekében kifejt. Kijelentette még, hogy a vendéglátóipar bajait és kívánságait a parlamentben újból szóvá fogják tenni. Dr. Szeghalmy László IPOK-titkár az IPOK üdvözlőletét tolmácsolta és hangsúlyozta az ipari érdekpéviseltek szoros együttműködésének szükségét.

Ruttkay József (Kaposvár) a fűszeresek italmérési jogát kifogásolta. Az álbortermelői kimérések és a borbatyuzás körüli visszafogásokat ismertette és ezeknek könnyörtelen megbüntetését kérte. A zeneszerzők szövetkezetének a zenejogdíj túlzott megdőlptása ügyében igazságos hatósági beavatkozást sürget. Jankó János (Makó) azt javasolta, hogy annak a vendéglátóiparosnak, aki a szállódját vagy vendéglőjét modernizálja, tíz évig rögzítsék az általános kereseti adóját, hogy ezáltal a befektetését — ha részben is — amortizálhassa.

Ezután Tatzl Antal (Orosháza) indítványára kimondta a kongresszus, hogy a pincérnök alkalmazását a jövőben nem tartja megengedhetőnek és felkéri a kormányt, hogy a vendéglőkben és a korcsmákban a pincérnök alkalmazását tiltsák el. Az asztaltársaságok (spóregyletek) alapszabály jóváhagyási nehézségeit Csukás Árpád (Budafok) ismertette és azt kérte, hogy a belügyminisztérium ezekre bizonyos könnyítéseket tegyen.

Sumi Károly (Budapest) a szesz törvény végrehajtási utasí-

Csopaki bor

1935. évjárátú száraz, palackérett 1936. évjárátú édeskes, minden mennyiségben kapható: **Stefanovszky Jenő szőlőbirtokosán, Lovas, u. p. és vasutállóomás Alsódsz, Zala m.**

Kitűnő a **Dreher keksz** és a **Dreher csokoládé!**

Magunk hasznát és iparunk érdekét szolgáljuk, ha betölptünk a **Vendéglősök Szikvizgyára Szövetkezetébe!**

tását ismertette. Kifogásolja, hogy a kormány azon intézkedéssel, miszerint a rum- és likőrészletési engedélyt az italmérőktől megvonta, a vendéglátóipart a szeszkartelnek szolgáltatta ki. Ennek a rendelkezésnek a visszavonására tett javaslatot. Ezután Garay Magda (Nagykanizsa) határozati javaslatot terjesztett elő a vigalmiadók és az alkalmi és esztakizói dñcök rendőri engedélydíjának eltörlése iránt.

Hornyák Antal (Ujpest) a sörkérdőri tartott ismertetést és tárta fel azt, hogy mi az oka annak, hogy a sörgyárak a sor árát nem képezik leszállítani.

Dr. Stéger Béla országos ügyész összefoglaló előadásában világított meg felvilágosításával néhány kérdést és bejelentette, hogy a kongresszuson elhangzottak memorandumba fogják összefoglalni és a vendéglős és szállodásipar összes sereglmeit és kívánásait így fogják az illetékes minisztériumok elé terjeszteni.

Az 1939-es új szállodai évkönyv Csehszlovákiában.

A CSEHSZLOVÁK VENDÉGLŐSEGYESÜLETEK központi szövetségének szállodai és idegenforgalmi szakosztálya a kereskedelemügyi minisztérium megbízásából idegenforgalmi szempontból is nagy jelentőséggel bíró új szállodai útmutatót ad ki. Az előkészítő munkálatokat már teljesen befejezték és most csupán az árakra vonatkozó végső anyagot gyűjtik össze, amelynek alapján az 1939. évi árak megállapítása történik. A szállodák jegyzékét már a szállóüzemi osztályozásra vonatkozó új rendelkezések figyelembevételével állítják össze, úgy hogy az új évkönyv ebben a tekintetben is kitűnő tájékoztatásokat fog nyújtani az utazóközönség részére.

Egyiptom és Magyarország.

A Budapestre irányuló egyiptomi idegenforgalom jelentősen növekedett. Erről dr. Magányi Jenő, volt szállóigazgató, a Hungypt Travel Bureau kairói igazgatója többi közt az alábbiakat írja: Minden idegenben élő magyarnak hozzáfűlni kötelessége, hogy ismerősei, barátai figyelmét Magyarországra fűljvívja... Egyiptomban, ahol Magyarországot azelőtt újszövetség alig ismerték, mind szélesebb körök figyelnek föl Budapest nevének említésekor. Különösen mióta ifj. Horthy Miklós évente rendszeresen ellátogat Egyiptomba, nemcsak a királyi család számos tagja, az ország nagyjai, aktív miniszterek, a köz- és magánélet kiválóságai választják nyári tartózkodóhelyül Magyarországot, hanem fővárosunk és a magyar vidék főkeresede szélesebb néprétegnek programján is mindinkább szerepel. Ez annál figyelemreméltóbb, mert Egyiptomból, ahol pénzkivitelre korlátozás nincs, évente kb. 50.000 turista utazik Európába. — Erdemes tehát a propagandát folytatni. Erről érdekes adatokat mond el az egyiptomi magyarok Egyesületi Értesítője is, amelyet Bartos Imre szerkeszt Caróban.

Kapható:
BERKOVITS
papírfüggyár
kávédízi, étter-
mi és cukrászati
kellékek
BUDAPEST,
VII, SIP UCCA 4.
Telefon: 142-531.

BEKA
TULFOGYAJÓ KULONIGESIS
BEKA

NAGY IGNÁC placcfelszerelési
cikkek raktára
BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk,
szűrógépek palocok, parafadugók, cirkék stb. T. 1-415-15.

A június havi német idegenforgalom.

A BIRODALMI STATISZTIKAI HIVATAL június havi jelentése 1200 idegenforgalmi jelentőségű helyiségben 3.33 millió érkezést és 14.77 millió eltöltött éjjelt mutat ki. Az 1937 júniusú eredményekhez képest az érkezéseknél 20%-os, az eltöltött éjszakáknál 15%-os emelkedés mutatkozik. Az eltöltött éjjelek száma a nagyvárosokban 9%-kal 2.41 millióra, a közép- és kisvárosokban 23%-kal 1.48 millióra, a gyógy- és fürdőhelyeken 13%-kal 8.34 millióra, a tengeri fürdőkön pedig 28%-kal 2.55 millióra emelkedett. A legnagyobb mörítők az emelkedős Észak- és Kelet-Németországban és pedig Észak-Németországban 19% (3.14 millió eltöltött éjszaka), az északkeleti országrészben 28% (1.48 millió) és a délkeleti tartományokban 39% (1.79 millió).

Északon és északkeleten a gyógy- és fürdőhelyeken kívül a tengeri fürdők forgalma is jelentősen megnövekedett; délkeleten a fürdőhelyeken eltöltött éjjelek száma tavaly június-hoz viszonyítva 42%-kal 1.17 millióra emelkedett. A régi Ausztriában 1937 június folyamán 138.023, idén pedig 900.736 éjjelt töltöttek a birodalmi németek, ami több mint 550%-os gyarapodást jelent.

A borraló-megváltás kérdése Bécsben.

A BORRALÓ-KERDES végleges, minden érdekelte tényezőktől kielégítő rendezése ügyében már hónapok óta tárgyalásokat folytat a bécsi vendéglősök és kocsmárosok ipartestülete, egyrészt az illetékes hatóságokkal, másrészt a munkások érdekképviselőivel. Minthogy a megegyezés még mindig nem jött létre, ezúlszerint még a birodalmi helytartói hivatal június 2-án kiadott rendelkezései irányadóak, amelyek szerint:

1. az egyes üzemekben március 18 előtt bevezetett borraló-megváltási rendszer változtatlan kulcsra továbbra is megmarad;

2. ha valamely szállodai üzemben 100% borraló volt szo kásos, úgy az továbbra is érvényben marad;

3. ha valamely szállodai üzemben nem volt bevezetve a borraló, akkor 10%-os vagy nagyobb borralóval csak az esetben számíthatnak fel, ha az árakat ennek megfelelően teszállítják. Az együttes ár semmiesetre nem emelhető.

Ugyanezek az előírások érvényesek a vendéglős és kávéházi üzemekre is, azzal a megszorítással, hogy 10%-nál nagyobb borralóval nem szabad felszámítaniok. Az előírásoktól eltérő tájékoztatásokat az üzemekből büntetés terhe alatt el kell távolítani és minden önkényes újítást azonnal megszüntetni.

„HYDROXYGEN“

fertőtlenítőüg fertőtlenít, tisztít,
szagtalanít, rovaroktól mentesít.

Pályázati hirdetmény.

A Selgőtarjáni és Selgőtarjáni Járási Ipartestület pályázatot hirdet nyilvános verseny tárgyalás alapján a Kassai sor 42. szám alatt fekvő székházában levő, jöi jövendelműző díteremnek és egyéb vendéglői helyiségeknek, az ezekhez tartozó berendezési tárgyaknak a egy köztszabás vendéglősöknek, továbbá színházteremnek bérbeadására. A bérlet kezdete 1. év október 1.

A pályázatot 1. év szeptember 20-ig küldhető be az ipartestület címére. Csak megfelelő képesséssel rendelkező vendéglős pályázhat. Az ipartestület előjárósága fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül új fogadja el, amelynek beadóját úgy szakmái, mint egyéb szempontokból a legalkalmasabbnak tartja. A szerződéstervezet díjtalanul megkapható az ipartestületől.

Salgótarján, 1938 augusztus 18-án.

Láng Kálmán sk.
ipt. jegyző.

Zsiday István sk.
ipt. elnök.

DIETZ M. bornygykereskedő

Uj cégtagok: Dietz Miklós és Bognár Gyula.
 BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Szikiapincék: Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.
 Alapítva: 1890.

A svájci idegenforgalom június hónapban.

A SVÁJCI SZÖVETSEGI STATISZTIKAI HIVATALOS hivatalos kimutatása szerint a június havi idegenforgalom lényegesen kedvezőbb volt, mint a múlt évben és teljesen kiegyenlítő a májusban mutatkozott visszaesést. 167.400 vendégágyval rendelkező 6.895 vendéglátóipari üzemből 36.000-re (11,4%), illetőleg 55.000-re (4,3%) többlet, mint a múlt esztendő azonos időszakában. Ez a kedvező eredmény főként annak tulajdonítható, hogy a pünkösdi ünnepek az idén júniusra, míg tavaly májusra estek. A pünkösdi forgalmat figyelmen kívül hagyva, az 1938. év első nyári hónapjának idegenforgalma körülbelül megegyezik a múlt évivel. A részletes adatokat az alanti összehasonlító táblázat mutatja:

A vendég lakóhelye	Érkezések száma		Eltöltött éjszakák száma	
	1937 jun.	1938 jun.	1937. jun.	1938 jun.
Belföldi	168.999	213.286	647.381	707.905
Külföldi	146.806	138.577	621.256	615.566
Osszesen	315.805	351.863	1.268.637	1.323.471

A javulás kizárólag a belföldi forgalomra korlátozódik: a svájci vendégek száma 44.000-rel, az általuk eltöltött éjszakák száma 60.000-rel növekedett. Ezzel szemben a külföldi látogatottság — a pünkösdi ünnepek ellenére — csökkenést mutat, az Angliából, Hollandiából és Belgiumból származó turistaforgalom erősödése nem ellensúlyozza kellőképpen a francia és amerikai látogatók számának csökkenését.

Mintegy a statisztikában 4.000 vendégágyval több szerepel, mint 1937 júniusában, az ágyak átlagos foglaltsági arány-száma a múlt évi 25,9%-ról csak 26,4%-ra emelkedett. Az arány-szám az idegenforgalmi vidékeken csaknem változatlan maradt, Svájc egyéb részein pedig 28,7%-ról 30,8%-ra emelkedett.

A június havi idegenforgalom üzemenek szerint a következőképpen alakult:

Az üzem neve	Nyitva levő üzem	Vendég-ágyak száma	Érkezések száma		Eltölt. éjszakák sz.	
			Belföldi	Külföldi	Belföldi	Külföldi
Szálloda	5.790	111.704	200.586	131.457	488.687	490.889
Penzió	1.015	19.079	12.006	6.697	117.864	72.789
Szánatórium	90	6.596	694	423	101.354	51.888
Osszesen	6.895	167.379	213.286	138.577	707.905	615.566

Májusban még több mint 55.000, júniusban már csak 22.000 volt az időlegesen, vagy teljesen zárva tartott üzemek vendégágyainak száma. Ha ezeket is tekintetbe vesszük, akkor az ágyak

átlagos foglaltsági arányszáma a tavaly júniusú 22,9%-kal szemben 23,3%, az alanti táblázat szerint:

Az üzem neve	100 rendelkezésre álló ágyból foglalt volt		100 meglévő ágyból foglalt volt*	
	1937 jun.	1938 jun.	1937 jun.	1938 jun.
Szálló, fogadó	22,5	23,0	19,7	20,2
Penzió	32,6	33,3	30,4	30,8
Szánatórium	77,0	77,4	76,3	77,4
Osszesen	25,9	26,4	22,9	23,3

* A zárva tartott üzemek beleszámításával.

A francia idegenforgalom helyzete.

A FRANCIA IDEGENFORGALOMBAN a frank-leértékelés óta lassú, de fokozatos javulási folyamat észlelhető. A múlt évi nagyarányú idegenforgalmi emelkedés nagyrészt a párizsi világiállításnak köszönhető, az ideai eredmények már világosan mutatják, hogy a javulás tovább folytatódik. Az előidény mérsékelt idegenforgalma után a főidényben az ország minden részéből, különösen a tengeri fürdőhelyekről tel házakat jelentenek a szállók. A belföldi turisták száma nem emelkedett érezhetően, de a külföldi vendégek száma az utóbbi évekhez képest jelentősen gyarapodott. Erősen megnövekedett az Angliából, Belgiumból és Hollandiából érkező csoportos utasok száma és rendkívül fellendült az angol és belga hétvégi forgalom.

Érdekeseen mutatja a francia idegenforgalom alakulását a párizsi szállodák külföldi vendégforgalma az utolsó három év január—augusztus hónapjaiban:

	1936.	1937.	1938.
Január -----	26.814	29.000	30.400
Február -----	26.673	31.200	32.000
Március -----	29.000	41.000	36.400
Április -----	36.600	42.000	50.000
Május -----	34.900	49.150	49.000
Június -----	35.600	76.230	69.000
Július -----	43.200	109.050	89.000
Augusztus -----	45.870	122.680	—

A világiállítás övönök rendkívüli eredményei felülmúlják ugyan az ideikeket, de 1936-hoz viszonyítva 1938 januárban 13, februárban 20, márciusban 25, áprilisban 38, májusban 40, júniusban 96 és júliusban 105%-os emelkedést látunk. A hosszú és nehéz válságokveti ijesztő mértékű hanyatlása után és a hónap-ról hónapra fokozódó emelkedés mindenesetre örvendelés és biztató jelenség a francia szállóiparra nézve.

Cifka József pincegazdasági cikkek szaküzlete. Budapest, V., Vilmos császár út 48. sz. Telefon: 1—228—92.

Borsivaltayúk, szűrőgépek és az összes borkezelési anyagok.

Házasság.

Posch Béla, a balatonfüredi Erzsébet-szanatórium éttermenek üzletvezetője és Kerényi Médy folyó évi augusztus 11-én házasságot kötöttek.

Az amerikai szállodai köréből.

Az Amerikai Szállodás Szövetség vegenható tanácsa Colorado Springs városában június 8—10-én háromnapos nagyszabású tanácskozást tartott, amelyen behatóan megvitatott a legjelentősebb időszakos kérdéseket. A tárgysorozat legnagyobb érdeklődést keltő pontjait a telefon- és biztosításiügyi bizottságok, valamint az állandó tartózkodású szolgáló szállók (Apartment and Residential Hotels) biztonságának jelentése, továbbá a belső hírdetési akció továbbfejlesztésének módzataira vonatkozó megbeszélések alkották. A tanács örömmel vette tudomásul, hogy a szövetség által kiadott Szállodai Vöröskönyv ez évi hírdetési bevételei 5.595 dollárral többet tettek ki, mint 1937-ben és 2.740 dollárral meghaladták az 53 év alatt elért legnagyobb eredményt. A gyűlés elhatározta, hogy a jövő tavaszi ülést Chicagóban fogják megtartani, a márciusi Középnegyuti Szállodai Kiállítás idején.

#

Június 20-tól 23-ig tartott Atlantic City-ben a szállodai fogadó-személyzet 28-ik nemzetközi kongresszusa, amelyen az ország minden részéből számos szakmai és közéleti előkelőség is részt vett és felszólalt. A meleg barátsággal fogadott külföldi vendégek közül Mexico City nemzeti viseletbe öltözött küldöttsége volt a legnépszerűbb. A kongresszust bezáró díszlakoma ünnepi szónokai között volt az állam kormányzója is.

#

New-York egyik legelőkelőbb szállodáját, a Victoria-szállót a közeljövőben fényszen átalakítják. Átépítik és megnagyobbítják a szálló mindkét bejáratát, külön uccai bejáratot építenek az étteremhez, az egész főépületet újrafestik és díszítik. Az átalakítási költségek 75—100.000 dollár fognak kitenni.

#

Alaskában új turista-szálló épül félmillió dollár költséggel. Az új szálló, a Hotel Baranof hatemeletes, minden korszerű kényelemmel felszerelt pompás épület lesz és így minden bizonyos kedvelt tartózkodási helye az Alaskába látogató turistáknak.

#

Colorado Springs-ben a rendkívül népszerű Broadmoor jégpalota, amely januárban készült el és május 2-án bezárt, június 8-án közkíváncsra újra megnyílt. A Broadmoor-szálló melletti tavon fekvő jégpalota a new-yorki Lake Placid mellett az egyetlen egész nyáron át nyitva levő jégpálya. Nemcsak a korcsolyázó-sport hívei keresik fel nagy számban, hanem pazar látványosságot is jelent mindenki számára, aminek eredményeképpen a város idegenforgalmának nagyrányú föllendülése várható.

#

A new-yorki Astor szállodai részvénytársaság elnökét, Muschenheim A. Frigeyest nagy vésett ezüst emléklappal tüntette ki a Stevens műgyémant, amelynek egykor tehetséges hallgatója volt. Muschenheim egyike Amerika legkitűnőbb mérnökeinek, aki 1903-ban, azóta elhunyt fivérével együtt építette fel a világhírű Astor szállót, nagy műszaki tudással és számos, a szállókat építkezésben mindaddig ismeretlen tervezési és építőművészeti elgondolással. A megérdemelt kitüntetés június 11-én adták át a kiváló mérnöktésznek, aki egyben az amerikai szállodai kör legelőkelőbb vezetői közé is tartozik.

NAGY ÉS EICHNER R. T.

Szalámi, kolbászaru és húskonzervek. — Fűlést és étterem: BUDAPEST, VI, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 9. SZÁM. TELEFON: 12-48-36.

Halálözse.

Glück Erhardt János, volt vendéglős és előjárósági tag, augusztus 12-én, életének 74-ik évében elhalálozott. Glück E. János alapos külüldi és hazai tanulmányai után több fontos pozíciót töltött be. A Royal-szállót mint igazgató ő nyitotta meg a millennium évében. 1909-től 1921-ig bérelte a Keleti pályaudvar vendéglőjét; 1914-től 1921-ig működött nagynevű fivére, Glück Frigyes mellett a Pannónia-szállóban is. A Vendéglősök Beszerzési Csoportjában, a Mestervizsgáló Bizottságban és a vendéglőipar más testületeiben mint a vezetőse tagja, elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki. Két leánya és egy fia született nejétől, az egyik legnagyobb tekintélyű magyar vendéglős: Stadler Károly leányától. Friedrich Lóránd építész-mérnök, műegyetemi adjunktus vette nőül egyik leányát. Nagy Géza autóköraszéria-gyáros pedig a másikat. Fia a Kereskedelmi Bank főosztályvezetője. Aliaiános részvét kísérte Glück E. Jánost utolsó útjára.

Grimm Gyula penziótulajdonos 76 éves korában elhunyt. Tizenöt éven át élte a Budapesti Penziósok Egyesületének, tagja az Arvizrágó- és Mestervizsgáló Bizottságnak, valamint a Vendéglősök Beszerzési Csoportja igazgatóságának és az Idegenforgalmi Szövetség előnkénti tanácsának is. Sokat utazott és tapasztalatait jelentősen hasznosította úgy közérdekű működésében, mint vállalatában. 1909-ben alapította az Üllői úton ötszobás penzióját, aztán a Vigadó ucca 2. szám alatt 1911-től kezdve 30, majd 1938-ban 58 szobás fejlesztette penzióját, amelyet fiai vezetnek tovább. A szakma igaz kegyelettel őrzi meg emlékeit.

Állást keresnek.

Felíróknak ajánlikozik intelligens volt szakács, aki betegségből kifolyólag csak ülőmunkát képes végezni. Címe az ipar-tünetben meg tudható.

Vendéglős leánya jobb étterem konyhájában szakács-tanonknak ajánlikozik. Címe az ipar-tünetben.

Kartársak! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Uncumja gyanánt ne mérjétek ki más által se az UNICUM ivégből, se mátfala ivégből, mert az Uncum szó a Zwack Iktórgyár kizárólagos védjegyzett tulajdonát képezi és e néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Uncumot kér: adjatok neki valódi Uncumot, mert Uncum néven más kereset nem szabad eladni se Zwack ivégből, se mátfala ivégből.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipar-tünetilete Szerkesztőség

Szállodások, Vendéglősök, Kávésók és Alkalmazottak Nyugdíjgyesületilete

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 381-152.

A Szállodai Szakosztály, telefon: 180-001.

Szállodások és vendéglősök szakiskolája

Budapest, IX, Lónyay ucca 6. sz. Telefon: 187-279. Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon d. u. 4—7-ig.

Budapesti Vendéglősök Adóközlésége

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 184-063. Hivatalos órák: hétköznapokon délelőtt 9—2 óráig.

JÁTSSZUNK
PIATNIK-
KÁRTYÁVAL

Schillinger Anna GÖZMOSÓGYÁR RT.
Budapest, VI., Vörösmáry ucca 47. B. Telefon: 121-385.